

PRIDELAVA IN TRŽENJE SEMENSKEGA MATERIALA KMETIJSKIH RASTLIN SEMEN

1. UVOD

Zdrav in kakovosten semenski material (semena, razmnoževalni in sadilni material) izbranih sort kmetijskih rastlin je predpogoj za uspešno in gospodarno rastlinsko pridelavo. Da bi kmetijskim pridelovalcem zagotovili takšen semenski material, so bili s predpisi določeni zahteve, pravila in standardi, ki morajo biti izpolnjeni pri pridelavi in pripravi za trženje semenskega materiala. Vzpostavljen je nadzor, ki zagotavlja, da semenski material na trgu izpolnjuje vse predpisane zahteve.

Predpisi, ki v Sloveniji urejajo pridelavo (z namenom trženja), pripravo za trženje ter trženje semenskega materiala kmetijskih rastlin, so: Zakon o semenskem materialu kmetijskih rastlin in pravilniki, izdani na njegovi podlagi. Seznam veljavnih predpisov, ki urejajo semenski material kmetijskih rastlin, je v Prilogi 1 (točka A). Omenjeni predpisi veljajo za večino, ne pa za vse kmetijske rastline. Seznam rastlinskih vrst kmetijskih rastlin, za katere veljajo predpisi o semenskem materialu kmetijskih rastlin, je v Prilogi 1 (točka B).

Določbe predpisov se nanašajo na:

- dobavitelje (vpis v register dobaviteljev);
- sorte (vpis v sortno listo);
- seme, razmnoževalni in sadilni material (sortnost, zdravstveno stanje, kakovost).

S pridelavo, pripravo za trg, uvozom oziroma trženjem semenskega materiala kmetijskih rastlin se smejo ukvarjati samo dobavitelji, ki so vpisani v register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin.

Sorta mora biti vpisana v sortno listo v Republiki Sloveniji ali v drugi EU državi oziroma v skupni katalog sort EU.

Prijavo za vpis sorte v sortno listo lahko vloži prijavitelj, ki je žlahtnitelj ali vzdrževalec sorte, oziroma druga fizična ali pravna oseba, ki razpolaga s semenskim materialom sorte.

Semenski material sort mora biti na trgu označen z uradnim imenom sorte, pod katerim je bila sorta vpisana v sortno listo ali v posamezni skupni katalog sort ali v drug uradni seznam ali uradni register sort.

Semenski material posamezne vrste kmetijskih rastlin se lahko trži, če je bil pridelan v skladu z zahtevami za pridelavo posamezne kategorije in če glede kakovosti izpolnjuje predpisane zahteve za predpisano kategorijo semenskega materiala kmetijskih rastlin. Če za semenski material posamezne vrste kmetijskih rastlin kategorija ni predpisana, se lahko trži, če izpolnjuje predpisane minimalne zahteve glede kakovosti (okrasne rastline in razmnoževalni material ter sadike zelenjadnic – kategorija semena ni predpisana). Zahteve glede kakovosti so predpisane v posebnih predpisih (npr. Pravilnik o trženju semena zelenjadnic...).

Semenski material kmetijskih rastlin mora biti na trgu v homogenih partijah. Pakiran in označen mora biti na predpisan način in tako, da je zagotovljena izvirnost pakiranja.

Semenski material posamezne vrste kmetijskih rastlin mora glede zdravstvenega stanja izpolnjevati tudi zahteve, določene s predpisi o zdravstvenem varstvu rastlin.

Semenski material posamezne vrste kmetijskih rastlin, namenjen ekološki pridelavi, se lahko trži, če izpolnjuje zahteve za trženje semenskega materiala kmetijskih rastlin po ZSMKR in je skladen s predpisi, ki urejajo ekološko pridelavo.

2. VPIS V REGISTER DOBAVITELJEV SEMENSKEGA MATERIALA KMETIJSKIH RASTLIN (SEME-register)

S pridelavo z namenom trženja, pripravo za trg, uvozom oziroma TRŽENJEM semenskega materiala kmetijskih rastlin se smejo ukvarjati samo dobavitelji, ki so vpisani v register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin.

Register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin (SEME register) vzpostavi in vodi Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (Uprava).

Vpis v SEME register ni obvezen za dobavitelje, ki se ukvarjajo izključno z distribucijo in prodajo semenskega materiala kmetijskih rastlin v izvornem pakiranju.

Vpis v SEME register je obvezen za dobavitelje, ki na območju Republike Slovenije pridelujejo, pripravljajo za trg, uvažajo oziroma tržijo:

- seme žit,
- seme krmnih rastlin,
- seme pese,
- seme oljnic in predivnic,
- seme zelenjadnic,
- semenski krompir,
- razmnoževalni oziroma sadilni material zelenjadnic, razen semena,
- razmnoževalni material oziroma sadike sadnih rastlin,
- material za vegetativno razmnoževanje trte,
- razmnoževalni material oziroma sadike hmelja,
- razmnoževalni material okrasnih rastlin.

Vrste kmetijskih rastlin so podrobneje določene s predpisi, ki urejajo trženje semenskega materiala posamezne vrste ali skupine kmetijskih rastlin (Priloga 1, točka A).

Dobavitelji se vpišejo v SEME register, če zagotovijo odgovorno strokovno osebo, ki glede strokovne usposobljenosti izpolnjuje pogoje iz pravilnika in ki bo odgovorna za izpolnjevanje obveznosti dobavitelja v skladu s predpisi, ki urejajo semenski material kmetijskih rastlin.

Dobavitelj vloži vlogo za vpis v SEME register pri Upravi Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR). V vlogi navede naslednje podatke:

1. o dobavitelju, in sicer:

- osebno ime, naslov in enotno matično številko občana ali firmo, sedež, matično številko poslovnega subjekta, pravno organizacijsko obliko,
- kontaktne podatke (telefonska številka, naslov e-pošte, na kateri je dobavitelj dosegljiv za posredovanje morebitnih pojasnil v zvezi z vlogo);

2. o mestu pridelave in o dejavnosti dobavitelja, ki jo opravlja na mestu pridelave, in sicer:

- naziv in naslov mesta pridelave,
- vrsto dejavnosti dobavitelja, ki jo opravlja na tem mestu pridelave,
- vrste oziroma skupine kmetijskih rastlin, ki jih prideluje, pripravlja za trg, uvaža ali trži;

3. o odgovorni strokovni osebi dobavitelja, in sicer:

- osebno ime, naslov in enotno matično številko občana,
- kontaktne podatke (telefonska številka, naslov e-pošte, na kateri bo odgovorna strokovna oseba dosegljiva za sodelovanje z uradnimi organi),
- o strokovni usposobljenosti odgovorne strokovne osebe: o doseženi stopnji izobrazbe (naziv in naslov izobraževalne ustanove, program/smer izobraževanja, leto uspešno dokončanega izobraževanja, dosežena stopnja izobrazbe), o delovni dobi in delovnih izkušnjah.

Uprava vlogo evidentira in na podlagi podatkov v vlogi preveri, ali je dobavitelj zavezan k vpisu v SEME register.

Če uprava ugotovi, da je dobavitelj zavezan k vpisu v SEME register in izpolnjuje predpisane pogoje za vpis v register, izda uprava odločbo o vpisu v SEME register. Z odločbo dobavitelju dodeli neponovljivo registrsko številko dobavitelja.

Registrirani dobavitelj mora sporočiti Upravi spremembe podatkov, ki se vodijo v SEME registru, v roku 30 dni od nastale spremembe.

Dobavitelj lahko vlogo iz prvega odstavka tega člena vloži na obrazcu 'Vloga za vpis v SEME register', ki je dostopen na spletni strani Uprave.

http://www.uvhvvr.gov.si/si/registri_obrazci_in_spletne_aplikacije/rastlinski_semenski_materi_al/register_dobaviteljev_seme_register/#c18894

Glede vpisa v SEME register se lahko obrnete na Tomislava Bošnjaka (01 300 13 94)

3. DOVOLJENJE ZA IZDAJO ETIKET IN POTRDIL DOBAVITELJA

Dovoljenje morajo pridobiti vsi dobavitelji, ki nameravajo dati na trg semenski material kmetijskih rastlin, ki mora biti na trgu označen s predpisanimi etiketami oziroma potrdilom dobavitelja:

- razmnoževalni material (cepiče, podlage) ali sadike sadnih rastlin kategorije C.A.C.,
- razmnoževalni material (cepiče) trte ali trsne cepljenke kategorije STANDARD,
- razmnoževalni in sadilni material zelenjadnic (npr. čebulček, šalotko ali česen za saditev, vse sadike zelenjadnic),
- razmnoževalni material okrasnih rastlin.

Dovoljenja NI TREBA pridobiti dobaviteljem, ki so MAJHNI PRIDELOVALCI. To so dobavitelji, katerih celotna pridelava semenskega materiala je namenjena za samooskrbo ali za prodajo na lokalnem trgu fizičnim osebam, ki so končni uporabniki tega semenskega materiala in ki se s pridelavo kmetijskih rastlin ne ukvarjajo poklicno (niso tržni pridelovalci sadja, grozdja, zelenjave, okrasnih rastlin) in TUDI NE dobaviteljem, ki so PRIDELOVALCI SEMEN ZELENJADNIC, vendar pa morajo upoštevati pravila določena v Prilogi 4 Pravilnika o trženju semena zelenjadnic.

Dovoljenje za izdajo etiket in potrdil dobavitelja se izda na vlogo dobavitelja. Vlogi se priloži vzorec etikete in potrdila. Obrazec vloge za pridobitev dovoljenja za izdajo etiket in potrdil dobavitelja je na spletni strani Uprave:

http://www.uvhvvr.gov.si/si/registri/obrazci_in_spletne_aplikacije/rastlinski_semenski_materi_al/register_dobaviteljev_seme_register/obrazci/#c19089.

Vloga se vloži pri Upravi Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin na naslov:

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
Dunajska 22, 1000 Ljubljana, Slovenija

Ob vložitvi vloge se plača upravna taksa po tar. št 1 in 3 (za vložitev prijave in za izdajo odločbe) Zakona o upravnih taksah v višini 22,66 EUR. Znesek upravne takse se nakaže na podračun Banke Slovenije (način plačila je opisan v Prilogi 2)

Uprava izda dobavitelju dovoljenje za izdajanje etiket in potrdil dobavitelja, če je dobavitelj vpisan v SEME register vsaj za pripravo za trg in trženje vrste oz. skupine kmetijskih rastlin, za katere namerava izdajati etikete in potrdila dobavitelja. Uprava preveri, ali so pogoji za izdajo dovoljenja za izdajo etiket in potrdil izpolnjeni, na podlagi podatkov, navedenih v prošnji, in na podlagi podatkov o dobavitelju, ki jih Uprava vodi v SEME registru.

Podatki o pridobitvi dovoljenja se vpišejo v SEME register.

Glede dovoljenja za izdajo etiket se lahko obrnete na Tomislava Bošnjaka (01 300 13 94)

4. VPIS SORTE V SORTNO LISTO

Sortna lista je uradni seznam sort kmetijskih rastlin. V sortno listo se vpišejo sorte kmetijskih rastlin, če izpolnjujejo s tem zakonom predpisane pogoje.

Postopek vpisa sorte v sortno listo vodi Uprava in objavlja sortno listo v uradnem glasilu Uprave.

Prijavo za vpis sorte v sortno listo lahko vloži prijavitelj, ki je žlahtnitelj ali vzdrževalec sorte, oziroma druga fizična ali pravna oseba, ki razpolaga s semenskim materialom sorte.

Postopek vpisa sorte v sortno listo se začne na podlagi pisne prijave na Upravo.

Prijava za vpis sorte v sortno listo vsebuje zlasti:

- A) podatke o prijavitelju: osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča ali firmo in sedež;
- B) podatke o pooblaščenцу: osebno ime in naslov stalnega ali začasnega prebivališča ali firmo in sedež;
- C) vrsto rastline;
- D) predlog imena sorte;
- E) podatke o izvoru sorte in namen uporabe sorte.

Ob vložitvi prijave za vpis v sortno listo se plača upravna taksa po tar. št 1 in 3 (za vložitev prijave in za izdajo odločbe) Zakona o upravnih taksah v višini 22,66 EUR. Znesek upravne takse se nakaže na podračun Banke Slovenije (način plačila je opisan v Prilogi 2).

Uprava vpiše prijavljeno sorto v sortno listo, če:

- F) je razločljiva, izenačena in nespremenljiva,
- G) ima pri sortah poljščin, industrijske cikoriije in oljnih buč primerno vrednost za pridelavo in uporabo,
- H) je ime sorte v skladu s predpisanimi zahtevami.

Prijavljena sorta je razločljiva, če jo je mogoče na dan, ko je bila zanjo vložena popolna prijava za vpis v sortno listo, vsaj po eni od pomembnih lastnosti jasno razločevati od katerekoli druge v Skupnosti znane sorte. Te lastnosti sorte morajo biti natančno prepoznavne in določljive.

Prijavljena sorta je izenačena, če so v njej dovolj enotno izražene tiste lastnosti, ki so bistvenega pomena za razločevanje od drugih sort.

Prijavljena sorta je nespremenljiva, če se njene lastnosti, ki so bistvenega pomena za razločevanje, po več zaporednih množitvah oziroma, v primeru posebnega razmnoževalnega ciklusa, na koncu vsakega takega ciklusa ne spremenijo.

Prijavljena sorta ima primerno vrednost za pridelavo in uporabo, če dajejo njene lastnosti v primerjavi s sortami, ki so že vpisane v sortno listo, nedvomno boljše rezultate pri določenem načinu pridelave oziroma uporabe pridelka ali izdelka, pridobljenega iz pridelka te sorte. Sorta ima primerno vrednost za pridelavo in uporabo tudi, če ima posamezne lastnosti slabše od primerjanih sort, vendar prevladujejo boljše lastnosti prijavljene sorte.

Razločljivost, izenačenost in nespremenljivost sorte ter vrednost sorte za pridelavo in uporabo se preverja v sortnih poskusih ter z laboratorijskimi in drugimi po predpisanih postopkih in metodah. Predpisano količino semenskega materiala za preizkušanje sorte mora zagotoviti prijavitelj.

Za preizkušanje sorte imenuje Uprava izvajalca preizkušanja sorte (Kmetijski inštitut Slovenije, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije).

Stroške preizkušanja nosi prijavitelj.

Če sorta izpolnjuje pogoje za vpis v sortno listo, izda Uprava odločbo o vpisu sorte v sortno listo.

Do preteka obdobja, za katerega je sorta vpisana v sortno listo, mora vzdrževalec zagotavljati vzdrževanje sorte, da se ohrani izenačenost in nespremenljivost sorte (po

predpisanih metodah ali po splošno uveljavljenih postopkih in metodah; objavljene so na spletni strani Uprave:

http://www.uvhvvr.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/rastlinski_semenski_material/ostali_dokumenti/uradno_sprejete_metode/).

Vzdrževalec sorte mora za sorto, vpisano v sortno listo, plačevati letno pristojbino, predpisano z Uredbo o višini letne pristojbine za sorte, vpisane v sortno listo kmetijskih rastlin, ter o pristojbinah in stroških za varstvo sort rastlin.

Glede rednega vpisa v sortno listo se lahko obrnete na Heleno Rakovec (01 300 13 95)

5. OHRANJEVALNE in VRTIČKARSKE SORTE

Z namenom ohranjanja biotske raznovrstnosti oziroma trajnostne uporabe genskih virov za kmetijstvo se lahko v sortno listo vpiše tudi sorta, ki ne izpolnjuje vseh pogojev za vpis v sortno listo, če gre za:

- I) OHRANJEVALNE SORTE poljščin in zelenjadnic,
- J) sorte zelenjadnic, ki nimajo pomembne vrednosti za tržno pridelavo zelenjave – VRTIČKARSKE SORTE,
- K) STARE SORTE sadnih rastlin.

Ohranjevalna sorta je domača sorta ali sorta, ki je naravno prilagojena na lokalne in regionalne pogoje, in je ogrožena zaradi genske erozije.

Domača sorta je niz populacij ali klonov določene rastlinske vrste, ki so naravno prilagojeni na okoljske razmere določenega območja.

Ohranjanje *in situ* pomeni ohranjanje genskega materiala v njegovem naravnem okolju in, v primeru gojenih vrst rastlin, v pridelovalnem okolju, v katerem so razvile svoje razločevalne značilnosti (v regiji porekla).

Vrtičkarska sorta je sorta zelenjadnic, ki nima pomembne vrednosti za tržno pridelavo zelenjave, ampak je bila razvita za pridelavo v posebnih klimatskih, talnih (pedoloških) ali agrotehničnih pogojih.

Stare sorte sadnih rastlin so sadne sorte, ki ne izpolnjujejo vseh pogojev za vpis, a so se pridelovale in tržile na območju RS že pred 30. septembrom 2012, to je pred uveljavitvijo nove EU zakonodaje, ki ureja razmnoževalni material in sadike sadnih rastlin (Direktiva 2008/90/ES).

Posebni pogoji in postopek vpisa ohranjevalne sorte v sortno listo

Uprava vpiše ohranjevalno sorto v sortno listo, ko na podlagi rezultatov preizkušanja ali na podlagi splošno znanih podatkov, pridobljenih pri razmnoževanju, pridelavi oziroma uporabi sorte ugotovi, da sorta izpolnjuje predpisane pogoje za vpis:

- L) iz podatkov o ohranjevalni sorti, pridobljenih pri zbiranju, karakterizaciji in ohranjanju rastlinskih genskih virov, mora biti razvidno, da je sorta zanimiva z vidika ohranjanja rastlinskih genskih virov, in
- M) sorta je dovolj razločljiva, izenačena in nespremenljiva.

Prijavo za vpis ohranjevalne sorte v sortno listo vloži pri Upravi vzdrževalec sorte ali druga oseba, ki razpolaga s semenskim materialom ohranjevalne sorte. V prijavi se navedejo zlasti podatki o:

- N) prijavitelju,
- O) vrsti rastline,
- P) imenu ohranjevalne sorte in znanih sinonimih,
- Q) izvoru ohranjevalne sorte in o tipu ohranjevalne sorte (ali gre za domačo sorto ali za sorto, ki je naravno prilagojena na okoljske razmere določenega območja),
- R) o območju ali območjih, kjer se je ohranjevalna sorta v preteklosti pridelovala oziroma na katera je sorta naravno prilagojena (regija porekla),
- S) o vzdrževalcu ter o mestu in načinu vzdrževanja ohranjevalne sorte,
- T) o lastnostih ohranjevalne sorte, ki so bile pridobljene pri pridelavi, razmnoževanju in uporabi te sorte.

Prijavi za vpis je treba priložiti **opis** ohranjevalne sorte. Opis ohranjevalne sorte mora vsebovati najmanj lastnosti, navedene v **tehničnih vprašalnikih**.

Obrazec prijave za vpis in tehnične vprašalnike je možno dobiti na spletni strani Uprave http://www.uvhvvr.gov.si/si/registri_obrazci_in_spletne_aplikacije/rastlinski_semenski_material/vpis_sorte_v_sortno_listo/obrazci/#c19084

Uprava preveri izpolnjevanje pogojev za vpis ohranjevalne sorte v sortno listo na podlagi podatkov iz prijave ter drugih dokazil o izpolnjevanju pogojev, zlasti:

- U) opisa ohranjevalne sorte, pripravljenega na podlagi uradnega ali neuradnega preizkušanja razločljivosti, izenačenosti in nespremenljivosti sorte,
- V) podatkov o lastnostih ohranjevalne sorte, ki so bili pridobljeni pri pridelovanju, razmnoževanju in uporabi te sorte,
- W) podatkov o ogroženosti ohranjevalne sorte zaradi genske erozije,
- X) drugih podatkov o sorti, pridobljenih pri zbiranju, karakterizaciji in ohranjanju rastlinskih genskih virov v okviru izvajanja javne službe genske banke rastlin, ki se izvaja v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

Za preizkušanje sorte imenuje Uprava izvajalca preizkušanja sorte – Kmetijski inštitut Slovenije (KIS).

Če Uprava ugotovi, da so pogoji za vpis ohranjevalne sorte izpolnjeni, izda odločbo, s katero se sorta vpiše v sortno listo. V odločbi določi regijo pridelave in morebitna dodatna območja za pridelavo te sorte.

Prijavitelj dostavi imenovanemu izvajalcu hrambe rastlinskih genskih virov določeno količino semenskega materiala iz prejšnjega odstavka.

Ohranjevalna sorta zelenjadnic, pri kateri se izpolnjevanje pogojev za vpis ugotovi z uradnim preizkušanjem, se v sortno listo vpiše kot sorta, pri kateri se sme semenski material pridelovati kot certificirano seme ali kot standardno seme. Ohranjevalna sorta zelenjadnic, pri kateri se izpolnjevanje pogojev za vpis ugotovi na podlagi podatkov iz prijave, se v sortno listo vpiše kot sorta, pri kateri se sme semenski material pridelovati kot standardno seme.

Ohranjevalna sorta se sme vzdrževati samo v njeni regiji porekla.

Glede vpisa ohranjevalne sorte v sortno listo se lahko obrnete na Tomislava Bošnjaka (01 300 13 94)

Posebni pogoji in postopek vpisa vrtačarske sorte v sortno listo

Vrtačarska sorta se v sortno listo vpiše, če:

- Y) nima pomembne vrednosti za tržno pridelovanje zelenjave, ampak je razvita za pridelavo v posebnih agrotehničnih, klimatskih ali talnih (pedoloških) pogojih, in
- Z) je dovolj razločljiva, izenačena in nespremenljiva.

Vrtačarska sorta nima pomembne vrednosti za tržno pridelavo, če je namenjena pridelovalcem, ki sami uporabijo pridelek in ga ne tržijo.

Prijavo za vpis vrtačarske sorte v sortno listo vloži pri Upravi vzdrževalec sorte ali druga oseba, ki razpolaga s semenskim materialom vrtačarske sorte. V prijavi se navedejo zlasti podatki o:

- AA) prijavitelju,
- BB) vrsti rastline,
- CC) imenu vrtačarske sorte in znanih sinonimih,
- DD) vzdrževalcu vrtačarske sorte,
- EE) lastnostih vrtačarske sorte, ki so bile pridobljene pri pridelavi, razmnoževanju in uporabi te sorte,
- FF) namenu uporabe in pomenu (vrednosti) vrtačarske sorte za tržno pridelovanje zelenjave,
- GG) primernosti za pridelovanje v posebnih agrotehničnih, klimatskih ali talnih (pedoloških) pogojih.

Prijavi iz prejšnjega odstavka je treba priložiti **opis** vrtačarske sorte. Opis vrtačarske sorte mora vsebovati najmanj lastnosti, navedene v **tehničnih vprašalnikih**.

Uprava preveri izpolnjevanje pogojev za vpis vrtačarske sorte v sortno listo na podlagi podatkov iz prijave ter drugih dokazil o izpolnjevanju pogojev, zlasti:

- HH) opisa vrtačarske sorte, pripravljenega na podlagi uradnega ali neuradnega preizkušanja razločljivosti, izenačenosti in nespremenljivosti sorte,
- II) podatkov o lastnostih vrtačarske sorte, ki so bili pridobljeni pri pridelovanju, razmnoževanju in uporabi te sorte,
- JJ) namenu uporabe in vrednosti vrtačarske sorte za tržno pridelovanje zelenjave,
- KK) primernosti za pridelovanje v posebnih agrotehničnih, klimatskih ali talnih (pedoloških) pogojih.

Če Uprava ugotovi, da so pogoji za vpis vrtačarske sorte izpolnjeni, se sorta vpiše v sortno listo kot sorta, pri kateri se sme semenski material pridelovati kot standardno seme.

Glede vpisa vrtačarske sorte v sortno listo se lahko obrnete na Tomislava Bošnjaka (01 300 13 94)

Podrobnejše podatke je možno dobiti na spletni strani:

http://www.uvhvvr.gov.si/si/registri_obrazci_in_spletne_aplikacije/rastlinski_semenski_materi_al/vpis_ohranjevalne_in_vrtickarske_sorte/

6. VPIS STARIH SORT SADNIH RASTLIN

V sortno listo se lahko vpišejo vse sorte sadnih rastlin, katerih semenski material se je tržil na območju RS že pred 30. septembrom 2012, če ima taka sorta **uradno priznam opis** (to pomeni odstopanje od zahtev, ki veljajo za reden vpis novih sort).

Prijavo za vpis sorte sadnih rastlin iz prejšnjega odstavka pri Upravi vloži vzdrževalec sorte ali dobavitelj, ki na območju Republike Slovenije prideluje oziroma trži semenski material te sorte. V prijavi navede zlasti podatke o:

- LL) prijavitelju,
- MM) vrsti rastline,
- NN) poimenovanju sorte (ime sorte in morebitni sinonimi),
- OO) izvoru sorte,
- PP) namenu uporabe sorte.

Obrazec prijave za vpis sorte sadnih rastlin v sortno listo je dostopen na Upravi in na njeni spletni strani:

http://www.uvhvvr.gov.si/si/registri_obrazci_in_spletne_aplikacije/rastlinski_semenski_materi_al/vpis_sorte_v_sortno_listo/obrazci/#c19084

Prijavitelj mora v prijavi navesti, kdo in na kakšen način sorto vzdržuje. Prijavi mora priložiti predlog **opisa** sorte, ki se pripravi na podlagi podatkov o sorti, objavljenih v uradnih, strokovnih ali pomoloških publikacijah oziroma na podlagi podatkov, pridobljenih:

- z neuradnim preizkušanjem RIN oziroma VPU sorte,
- pri zbiranju, pri karakterizaciji in ohranjanju rastlinskih genskih virov,
- pri pridelavi, razmnoževanju in uporabi te sorte.

Opisane morajo biti bistvene lastnosti sorte, to so lastnosti, na podlagi katerih je mogoče prijavljeno sorto jasno razločevati od druge splošno znane sorte iste vrste (opišejo se najmanj tiste lastnosti, ki so navedene v tehničnem vprašalniku). Predlog opisa sorte preveri SORTNA KOMISIJA. Sortna komisija lahko lastnosti opisane sorte preveri pri vzdrževalcu sorte, ki je naveden v prijavi.

Uprava potrdi predlagani opis sorte kot uradno priznani opis sorte in sorto vpiše v sortno listo, če je sortna komisija opis ocenila kot primernega, in če je zagotovljeno vzdrževanje sorte. V sortno listo vpiše tudi znane sinonime sorte.

Glede vpisa starih sadnih rastlin v sortno listo se lahko obrnete na Tomislava Bošnjaka (01 300 13 94)

7. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI SEMENSKEGA MATERIALA KMETIJSKIH RASTLIN

Semenski material kmetijskih rastlin se lahko trži, če:

- QQ) pripada sorti, ki je vpisana v sortno listo ali v skupni katalog sort in
- RR) je bil material pridelan v skladu z zahtevami za pridelavo in če glede kakovosti in homogenosti partije izpolnjuje predpisane zahteve,
- SS) je material pakiran in označen na predpisan način in tako, da je zagotovljena izvirnost pakiranja.

Kakovost semenskega materiala določajo sortna ali vrstna pristnost in čistost, zdravstveno stanje in druga merila kakovosti, zlasti kalivost, čistota in vlaga semena, primernost semenskega materiala kmetijskih rastlin za setev, sajenje ali razmnoževanje in drugo.

Zahteve se lahko razlikujejo glede na kategorijo semena.

Pri poljščinah in nekaterih vrstah zelenjadnic (oljna buča, industrijska cikorija) se semenski material lahko trži le kot uradno potrjeno seme kategorije 'pred-osnovno seme', 'osnovno seme' ali 'certificirano seme'. Pri ostalih vrstah zelenjadnic, pri sadnih rastlinah, hmelju in trti se semenski material lahko kot uradno potrjen material/semje ali kot standardni material/semje. Za razmnoževalni in sadilni material zelenjadnic ter razmnoževalni material okrasnih rastlin kategorije niso predpisane, določene so le minimalne kakovostne zahteve.

Pri uradno potrjenem semenu/materialu mora biti izpolnjevanje predpisanih zahtev ugotovljeno v postopku uradne potrditve (certifikacija), ki ga izvede organ, ki ima javno pooblastilo Uprave za vodenje postopka uradne potrditve (organa za potrjevanje sta Kmetijski inštitut Slovenije in Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije).

Pri standardnem materialu/semenu in pri materialu, za katerega kategorije niso predpisane, je dobavitelj sam odgovoren, da so predpisane zahteve izpolnjene.

Za uradno potrditev vloži dobavitelj prijavo pri organu za potrjevanje. Organ za potrjevanje v postopku:

- TT) na podlagi dokazil, zapisov, evidenc, ki jih mora voditi dobavitelj preveri ustreznost semenskega materiala, uporabljenega za razmnoževanje, ustreznost lokacije, kjer poteka pridelava (izolacija, kolobar..)
- UU) opravi predpisano število pregledov semenskih posevkov/nasadov, v katerih preveri sortno pristnost in čistost, zdravstveno stanje, zaplevenjenost (primerno oskrbovanost),
- VV) odvzame vzorce za predpisane laboratorijske analize ter zagotovi izvedbo analiz oziroma ugotovi kakovost semena/materiala pred trženjem,
- WW) v primeru, da kakovost ustreza in so bile v pridelavi izpolnjene predpisane zahteve, izda uradne etikete, s katerimi se označijo pakiranja,
- XX) preveri ustreznost pakiranja in označevanja in na koncu izda še potrdilo o uradni potrditvi za partijo semena/materiala.

Etikete za uradno potrjeno seme/material so predpisane barve, oblike in vsebine. Za 'pred-osnovno seme/izvirni material' so etikete bele barve z vijolično diagonalno črto, za 'osnovno seme/material so etikete bele barve', za 'certificirano seme' pa modre (I. množitev) ali rdeče barve (II. množitev).

Za standardni material in za material, za katerega kategorije niso predpisane, izda etikete dobavitelj, ko ugotovi, da so predpisane zahteve izpolnjene. Predpisana je le vsebina etiket, razen za standardno seme zelenjadnic, za katerega se izdajo etikete oranžne barve.

V določenih primerih se lahko trži seme/material, tudi če ne izpolnjuje predpisanih zahtev.

- 1) Sorta ni vpisana v sortno listo, je pa v postopku vpisa

Seme/material se lahko trži v omejenih količinah na podlagi posebnega dovoljenja, ki ga izda Uprava. Seme se označi s posebno etiketo, na kateri mora biti obvezno navedeno »Sorta še ni vpisana v sortno listo« in »Samo za poskuse in testiranja«.

- 2) Seme glede kalivosti ne izpolnjuje predpisanih zahtev

Seme poljščin in zelenjadnic se lahko trži na podlagi posebnega dovoljenja Uprave, če se ugotovi, da na trgu EU ni mogoče zagotoviti semena ustrezne kakovosti.

- 3) Seme/material za poskuse, žlahtnjenje, genske banke

Za trženje ne šteje dobava vzorcev semena/materiala sort, ki niso vpisane v sortno listo, ki ne izpolnjujejo zahtev. Pogoj je, da količine vzorcev ne presegajo predpisanih (majhnih) količin.

Glede kakovosti semenskega materiala se lahko obrnete na Marinko Pečnik (01 300 13 93)

8. ZAHTEVE GLEDE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA RASTLIN

Cilji in namen zdravstvenega varstva rastlin je predvsem.

YY) zagotavljanje zdravstvenega varstva rastlin in rastlinskih proizvodov, zlasti kmetijskih rastlin in gozdov, s preprečevanjem vnosa in širjenja ter zatiranjem škodljivih organizmov;

ZZ) omogočanje pridelave zdravih kmetijskih rastlin za proizvodnjo varnih in kakovostnih živil ter krme,

AAA) omogočanje trgovanja z rastlinami in rastlinskimi proizvodi na notranjem trgu EU in s tretjimi državami,

BBB) varovanje okolja in narave z izvajanjem stalnega nadzora škodljivih organizmov, z uvajanjem biotičnega varstva rastlin in opazovalno napovedovalno dejavnostjo.

Pomembna naloga zdravstvenega varstva rastlin je tudi izvajanje izobraževanja in strokovnega usposabljanja.

Vpis v register imetnikov določenih rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov (FITO register)

Vsi pridelovalci oziroma distributerji rastlin s seznama **V.A** ter uvozniki s seznama **V.B** Direktive Sveta 2000/29/ES, pridelovalci ali distributerji (odkup in zbiranje v skladišču) gomoljev jedilnega krompirja, ki gomolje jedilnega krompirja za namene distribucije pakirajo, perejo oziroma sortirajo oziroma tisti, ki so zavezanci po zahtevah zaradi določenih škodljivih organizmov (npr. fitoftorna sušica vejic, palmov rilčkar,...) na seznamu, ki te rastline pridelujejo, premeščajo ali uvažajo, se vpišejo v register imetnikov določenih rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov (FITO register). FITO-register vodi Uprava.

V postopku registracije Uprava v skladu s predpisi izda odločbo o vpisu v FITO-register, s katero prejme imetnik neponovljivo registrsko številko. Registrska številka je razpoznavni znak imetnika tudi na vsakem izdanem rastlinskem potnem listu.

- Pridelovalcem in predelovalcem jedilnega krompirja, ki pakirajo, perejo oziroma sortirajo samo lastni pridelek vlog za vpis v FITO-register ni potrebno vlagati. Podatke o letni pridelavi bo Uprava pridobila iz centralnega registra kmetijskih gospodarstev na MKO. V FITO-register pa se morajo vpisati vsi, ki jedilni krompir, ki ni lasten pridelek, pakirajo, perejo oziroma sortirajo z namenom distribucije.
- Imetnikom gozdov vlog za vpis v FITO-register ni potrebno vlagati. V FITO-register pa morajo biti vpisani **predelovalni obrati določenega lesa**.
- Vse male pridelovalce in druge imetnike, ki se ukvarjajo z rastlinami na seznamih, pa niso zavezanci za vpis v FITO-register, bo Uprava vodila v **evidenci**. Čeprav ne bodo izdajali rastlinskih potnih listov, je evidenca potrebna zaradi občasnega preverjanja zdravstvenega stanja rastlin.
- Zaradi zahteve po sledljivosti rastlinskega blaga do mesta pridelave bodo v FITO-register vpisani tudi vsi **kooperanti**, ki pridelujejo rastline za saditev, čeprav sami ne izdajajo rastlinskih potnih listov.

Pridelovalci morajo vsako leto poslati letno prijavo pridelave v skladu z njihovo registracijo. Prav tako morajo vse spremembe javiti v 30-ih dneh od nastanka spremembe (npr. sprememba zavezancev, odgovornih oseb, mest pridelave,...).

Izdajanje rastlinskih potnih listov

Rastlinski potni list je uradna etiketa ali druga uradna oznaka, ki potrjuje, da rastline, rastlinski proizvodi in nadzorovani predmeti, ki se premeščajo na ozemlju EU, izpolnjujejo zahteve zdravstvenega varstva rastlin, v skladu s predpisi EU, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin.

Rastlinski potni list pripravi odgovorni uradni organ v državi članici in je lahko standardiziran na ravni EU za različne vrste rastlin ali rastlinskih proizvodov. Rastlinski potni listi se izdajajo za rastline in rastlinske proizvode s seznama V.A Direktive sveta 2000/29/ES ter za nekatere rastline in rastlinske proizvode izven teh seznamov, katerih nadzor je reguliran s posebnimi predpisi Evropske unije (Odločbe/Sklepi Evropske komisije o nujnih ukrepih).

Rastlinske potne liste izdajajo:

- registrirani imetniki rastlin in rastlinskih proizvodov, če imajo za to dovoljenje Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin - Sektorja za zdravje rastlin in rastlinski semenski material, ali
- izvajalci javnih pooblastil iz 68. člena Zakona o zdravstvenem varstvu rastlin (npr. KIS in IHPS kot certifikacijska organa, Zavod za gozdove Slovenije kot pristojni na področju gozdarstva).

Vsebina rastlinskih potnih listov je predpisana s Pravilnikom o pogojih za registracijo pridelovalcev, predelovalcev, uvoznikov in distributerjev rastlin, rastlinskih proizvodov in drugih nadzorovanih predmetov in izdajanje rastlinskih potnih listov.

Več o zahtevah za zdravstveno varstvo rastlin, vpisu v FITO register in o pogojih za izdajo rastlinskih potnih listov je v priločniku ZDRAVSTVENO VARSTVO RASTLIN, Registracija in rastlinski potni list, ki je dostopno na spletni strani Uprave:

http://www.uvhvvr.gov.si/si/delovna_podrocja/zdravje_rastlin/izobrazevanja_in_usposabljanja/

9. PODPORE V OKVIRU PROGRAMA RAZVOJA PODEŽELJA 2014-2020 (PRP)

V okviru PRP – Kmetijsko-okoljsko-podnebni ukrep (KOPOP) je na voljo finančna podpora za ohranjanje rastlinskih genskih virov v kmetijstvu, ki se nanaša na ohranjanje avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin v pridelavi (žita, koruza, krmne rastline, zelenjadnice, krompir, oljnice, hmelj, sadne rastline, vinska trta). Ministrstvo za ta namen pripravi seznam avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin, katerih setev je deležna podpor v okviru Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za posamezno obdobje. To velja tudi za novo programsko obdobje do leta 2020.

Glede ukrepa KOPOP se lahko obrnete na Jano Paulin (01 478 9062)

Pri ekološki rastlinski pridelavi bodo v novem programskem obdobju PRP, podpore v okviru ukrepa Ekološko kmetovanje (EK) namenjene tudi pridelavi ekološkega semena poljščin, krmnih rastlin in zelenjadnic, ki se bodo lahko dodelile na ha kmetijskih zemljišč v uporabi (raba – njive).

Kmetijsko gospodarstvo, ki uveljavlja plačilo za pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin mora:

- CCC) biti vpisano v register dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin, skladno s predpisom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin,
- DDD) to zahtevo izvajati najmanj pet let, vendar mu te zahteve ni treba izvajati na isti površini ves čas trajanja obveznosti,
- EEE) v okviru obveznega 6 urnega programa usposabljanj opraviti najmanj 1 uro usposabljanja s področja ekološkega semenarjenja.

Velikost skupne površine, ne glede na vrsto dejanske rabe, za katero se lahko uveljavlja plačilo za ukrep EK mora biti najmanj 0,3 ha. Najmanjša velikost površine kmetijskega zemljišča iste vrste dejanske rabe ne sme biti manjša od 0,1 ha, razen pri pridelavi semenskega materiala kmetijskih rastlin, kjer je najmanjša velikost strnjene površine lahko 0,01 ha.

Če upravičenec v tekočem letu uveljavlja plačilo za ekološko pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin, na isti površini hkrati ne more uveljavljati plačila za ekološko pridelavo poljščin, krmnih rastlin in vrtnin.

Za ekološko pridelavo se sme uporabljati samo tisto ekološko pridelano seme, semenski krompir in drug vegetativni razmnoževalni material, ki je bil pridelan v skladu s Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil (8/2014), Uredbo Sveta (EGS) št. 834/2007 in Uredbo Komisije (ES) št. 889/2008.

Podatkovna zbirka ekološkega semena, semenskega krompirja in vegetativnega razmnoževalnega materiala je dostopna na spletni strani:

http://www.mkgp.gov.si/si/delovna_podrocja/kmetijstvo/ekolosko_kmetovanje/podatkovna_zbirka_ekoloskega_semena_semenskega_krompirja_in_vegetativnega_razmnozevalnega_materiala/

Glede ukrepa EK se lahko obrnete na Sonjo Jurcan z MKGP (01 478 9060)

Pridelovalci semena in razmnoževalnega materiala večletnih rastlin bodo lahko kandidirali tudi za investicijske podpore v okviru različnih ukrepov novega PRP, ki se nanašajo na celotno verigo semenarjenja oziroma pridelave in dodelave semenskega materiala kmetijskih rastlin.

Glede ukrepa Investicije se lahko obrnete na Gorazda Gruntarja (01 478 9064)

Da bi zagotavljali domače sorte, večje količine in konkurenčne cene doma pridelanega semena, ki bo bolj prilagojen potrebam uporabnikov in slovenskim klimatskim razmeram je potrebna okrepitev sodelovanja in povezovanja žlahtniteljev, semenarskih hiš, pridelovalcev in uporabnikov semena v 'pravične' verige. Podpore za ta namen so za zainteresirane in povezane deležnike predvidene v okviru PRP ukrepa Sodelovanje.

Glede ukrepa Sodelovanje se lahko obrnete na vodjo Sektorja za podeželje Alenko Šesek (01 478 9068)

Aktualne informacije o PRP bo MKGP še naprej posredovalo na strokovnih posvetih v sodelovanju s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije oziroma Kmetijsko svetovalno službo in drugimi strokovnimi ustanovami, ki se ukvarjajo s pedagoško dejavnostjo in izvajajo strokovne naloge na področju semenarstva in rastlinskih genskih virov.

Več o ukrepih PRP lahko najdete v:

FFF) Programu razvoja podeželja PRP 2014-2020:

<http://www.program-podezelja.si/sl/vsebina-programa/program-razvoja-podezelja-2014-2020>

GGG) Uredbi o ukrepih kmetijsko-okoljska-podnebna plačila, ekološko kmetovanje in plačila območjem z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020:

<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlurid=2015492>

HHH) Navodilih za uveljavljanje ukrepov SKP 2014-2020:

http://www.arsktrp.gov.si/fileadmin/arsktrp.gov.si/pageuploads/Aktualno/Aktualno/2015/Navodila_za_uveljavljanje_ukrepov_kmetijske_politike.pdf

A) Predpisi, ki urejajo semenski material kmetijskih rastlin

Zakon o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 25/05-uradno prečiščeno besedilo, 41/09, 32/12 in 90/12-ZdZPVHVVR)

REGISTER DOBAVITELJEV (SEME-register)

- **Pravilnik o vodenju registra dobaviteljev semenskega materiala kmetijskih rastlin** (Uradni list RS, št. 29/03, 71/03, 72/03, 24/05 in 45/07)

SORTNA LISTA

- **Pravilnik o postopku vpisa sorte v sortno listo in o vodenju sortne liste** (Uradni list RS, št. 49/09, 96/09, 105/10, 88/11, 59/12 in 16/13)
- **Uredba o višini letne pristojbine za sorte, vpisane v sortno listo kmetijskih rastlin, ter o pristojbinah in stroških za varstvo sort rastlin** (Uradni list RS, št. 27/05 in 111/08)
- **Pravilnik o količinah semenskega materiala kmetijskih rastlin ter obrazcu zahteve za dovolitev trženja oziroma za izdajo posebnega uvoznega dovoljenja** (Uradni list RS, št. 102/05)

PRIDELAVA IN TRŽENJE SEMENSKEGA MATERIALA KMETIJSKIH RASTLIN

- **Pravilnik o trženju semena žit** (Uradni list RS, št. 8/05, 100/05, 94/06, 12/09, 25/10, 24/12 in 85/13)
- **Pravilnik o trženju semena krmnih rastlin in pese** (Uradni list RS, št. 2/05, 27/05-popr., 100/05, 4/09, 38/10 in 85/13)
- **Pravilnik o trženju semena oljnic in predivnic** (Uradni list RS, št. 8/05, 100/05, 1/09, 38/10 in 24/12)
- **Pravilnik o trženju semenskega krompirja** (Uradni list RS, št. 105/06)
- **Pravilnik o trženju razmnoževalnega materiala in sadik hmelja** (Ur.l. RS, št. 45/13)
- **Pravilnik o trženju semena zelenjadnic** (Uradni list RS, št. 8/05, 100/05, 66/07, 45/10 in 18/14)
- **Pravilnik o trženju razmnoževalnega in sadilnega materiala zelenjadnic, razen semena** (Uradni list RS, št. 61/05, 66/07 in 18/14)
- **Pravilnik o trženju razmnoževalnega materiala in sadik sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja** (Uradni list RS, št. 17/06 in 107/09)
- **Pravilnik o trženju materiala za vegetativno razmnoževanje trte** (Uradni list RS, št. 93/05)
- **Pravilnik o trženju razmnoževalnega materiala okrasnih rastlin** (Uradni list RS, št. 61/05)
- **Pravilnik o pridelavi in trženju semena ohranjevalnih sort in sort, razvitih za pridelavo v posebnih pogojih** (Uradni list RS, št. 107/10 in 18/14)
- **Pravilnik o pridelavi in trženju ohranjevalnih semenskih mešanic** (Uradni list RS, št. 50/12)

B) Rastlinske vrste, katerih pridelovalci, dodelovalci, prometniki ali distributerji so zavezanci za vpis v SEME-register (♦ SEME) in/ali v FITO-register (■ FITO)

Rastlinska vrsta (botanično ime)	Slovensko ime vrste	Register
POLJŠČINE		
Ž i t a (seme)		
<i>Avena nuda</i> L.	goli oves	♦ SEME
<i>Avena sativa</i> L. in <i>A. byzantina</i> K. Koch	navadni in bizantinski oves	♦ SEME
<i>Avena strigosa</i> Schreb.	peščeni oves	♦ SEME
<i>Fagopyrum esculentum</i> Moench	navadna ajda	♦ SEME
<i>Hordeum vulgare</i> L.	navadni ječmen	♦ SEME
<i>Oryza sativa</i> L.	riž	♦ SEME
<i>Panicum miliaceum</i> L.	navadno proso	♦ SEME
<i>Secale cereale</i> L.	rž	♦ SEME
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench	navadni sirek	♦ SEME
<i>Sorghum sudanense</i> (Piper) Stapf	sudanski sirek	♦ SEME
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench x <i>S. sudanense</i> Stapf	hibridi iz križanja <i>S. bicolor</i> s <i>S. sudanense</i>	♦ SEME
x <i>Triticosecale</i> Wittm. ex A. Camus	tritikala	♦ SEME
<i>Triticum aestivum</i> L.	navadna pšenica	♦ SEME
<i>Triticum durum</i> Desf.	trda pšenica	♦ SEME
<i>Triticum spelta</i> L.	pira, sevka	♦ SEME
<i>Zea mays</i> L. (partim)	koruza	♦ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline <i>Lyriomiza</i>)
K r m n e r a s t l i n e		
- t r a v e (seme)		
<i>Agrostis canina</i> L.	pasja šopulja	♦ SEME
<i>Agrostis gigantea</i> Roth	orjaška šopulja	♦ SEME
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	plazeča šopulja	♦ SEME
<i>Agrostis capillaris</i> L.	lasasta šopulja	♦ SEME
<i>Allopecurus pratensis</i> L.	travniški lisičji rep	♦ SEME
<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. ex J. Presl & C. Presl	visoka pahovka	♦ SEME
<i>Bromus catharticus</i> Vahl	čistilna stoklasa	♦ SEME
<i>Bromus sitchensis</i> Trin.	aljaška stoklasa	♦ SEME
<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.	prstasti pesjak	♦ SEME
<i>Dactylis glomerata</i> L.	navadna pasja trava	♦ SEME
<i>Festuca arundinacea</i> Schreber	trstikasta bilnica	♦ SEME
<i>Festuca filiformis</i> Pourr.	tankolistna bilnica	♦ SEME
<i>Festuca ovina</i> L.	ovčja bilnica	♦ SEME
<i>Festuca pratensis</i> Huds.	travniška bilnica	♦ SEME
<i>Festuca rubra</i> L.	rdeča bilnica	♦ SEME
<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Krajina	raskavolistna bilnica	♦ SEME

PRIDELAVA IN TRŽENJE SEMENKEGA MATERIALA KMETIJSKIH RASTLIN

Rastlinska vrsta (botanično ime)	Slovensko ime vrste	Register
<i>x Festulolium</i> Asch. & Graebn.	festulolium, križanci med vrstami iz rodu <i>Festuca</i> in <i>Lolium</i>	◆ SEME
<i>Lolium multiflorum</i> Lam.	mnogocvetna / laška ljuljka, vključno z westerwoldsko ljuljko	◆ SEME
<i>Lolium perenne</i> L.	trpežna/ angleška ljuljka	◆ SEME
<i>Lolium x boucheanum</i> Kunth	skrižana ljuljka	◆ SEME
<i>Phalaris aquatica</i> L.	vodna čužka	◆ SEME
<i>Phalaris canariensis</i> L.	kanarska čužka, svetlo seme	◆ SEME
<i>Phleum nudosum</i> L.	bertolonijev mačji rep	◆ SEME
<i>Phleum pratense</i> L.	travniški mačji rep	◆ SEME
<i>Poa annua</i> L.	enoletna latovka	◆ SEME
<i>Poa nemoralis</i> L.	podlesna latovka	◆ SEME
<i>Poa palustris</i> L.	močviriska latovka	◆ SEME
<i>Poa pratensis</i> L.	travniška latovka	◆ SEME
<i>Poa trivialis</i> L.	navadna latovka	◆ SEME
<i>Trisetum flavescens</i> (L.) P.Beauv.	rumenkasti ovsenec	◆ SEME
Krmne rastline		
- metuljnice (seme)		
<i>Galega orientalis</i> Lam.	krmna jastrebina	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Hedysarum coronarium</i> L.	medenica	◆ SEME
<i>Lotus corniculatus</i> L.	navadna nokota	◆ SEME
<i>Lupinus albus</i> L.	beli volčji bob	◆ SEME ■ FITO (rastline za saditev, razen semena)
<i>Lupinus angustifolius</i> L.	ozkolistni volčji bob	◆ SEME ■ FITO (rastline za saditev, razen semena)
<i>Lupinus luteus</i> L.	rumeni volčji bob	◆ SEME ■ FITO (rastline za saditev, razen semena)
<i>Medicago lupulina</i> L.	hmeljna meteljka	◆ SEME
<i>Medicago sativa</i> L.	lucerna	◆ SEME / ■ FITO
<i>Medicago x varia</i> T. Martyn	pisana meteljka	◆ SEME
<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.	navadna turška detelja	◆ SEME
<i>Pisum sativum</i> L. (partim)	krmni grah	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Trifolium alexandrinum</i> L.	aleksandrijska detelja	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Trifolium hybridum</i> L.	hibridna detelja	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Trifolium incarnatum</i> L.	inkarnatka	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Trifolium pratense</i> L.	črna detelja	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)

PRIDELAVA IN TRŽENJE SEMENKEGA MATERIALA KMETIJSKIH RASTLIN

Rastlinska vrsta (botanično ime)	Slovensko ime vrste	Register
<i>Trifolium repens</i> L.	bela/plazeča detelja	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline <i>Lyriomiza</i>)
<i>Trifolium resupinatum</i> L.	perzijska/ zasukanocvetna detelja	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline <i>Lyriomiza</i>)
<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.	sabljasti triplat	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline <i>Lyriomiza</i>)
<i>Vicia faba</i> (partim)	krmni bob	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline <i>Lyriomiza</i>)
<i>Vicia pannonica</i> Crantz	panonska grašica	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline <i>Lyriomiza</i>)
<i>Vicia sativa</i> L.	navadna grašica	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline <i>Lyriomiza</i>)
<i>Vicia villosa</i> Roth	kuštrava grašica	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline <i>Lyriomiza</i>)
Krmne rastline - ostale krmne rastline (seme)		
<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.	koleraba, kavla	◆ SEME ■ FITO (rastline za saditev, razen semena)
<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC.) Alef. var. <i>medullosa</i> Thell. + var. <i>viridis</i> L.	krmni ohrovt	◆ SEME ■ FITO (rastline za saditev, razen semena)
<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.	facelija	◆ SEME
<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers.	oljna redkev	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline <i>Lyriomiza</i>)
Oljnice in predivnice (seme)		
<i>Arachis hypogaea</i> L.	zemeljski orešek, arašid	◆ SEME
<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern.	sareptska gorjušica=rjava gorjušica	◆ SEME ■ FITO (rastline za saditev, razen semena)
<i>Brassica napus</i> L. (partim)	navadna ogrščica	◆ SEME ■ FITO (rastline za saditev, razen semena)
<i>Brassica nigra</i> (L.) W.D.J. Koch	črna gorjušica	◆ SEME ■ FITO (rastline za saditev, razen semena)
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs	oljna repica	◆ SEME ■ FITO (rastline za saditev, razen semena)
<i>Cannabis sativa</i> L.	navadna konoplja	◆ SEME
<i>Carthamus tinctorius</i> L.	barvilni rumenik	◆ SEME
<i>Carum carvi</i> L.	navadna kumina	◆ SEME
<i>Glycine max</i> (L.) Merrill	navadna soja	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline <i>Lyriomiza</i>)
<i>Gossypium</i> spp.	bombaževец	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline <i>Lyriomiza</i>)
<i>Helianthus annuus</i> L.	sončnica	◆ SEME / ■ FITO
<i>Linum usitatissimum</i> L.	navadni lan	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline <i>Lyriomiza</i>)

PRIDELAVA IN TRŽENJE SEMENKEGA MATERIALA KMETIJSKIH RASTLIN

Rastlinska vrsta (botanično ime)	Slovensko ime vrste	Register
<i>Papaver somniferum</i> L.	vrtni mak	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Sinapis alba</i> L.	bela gorjušica	◆ SEME
P e s a (seme)		
<i>Beta vulgaris</i> L.	krmna in sladkorna pesa	◆ SEME ■ FITO (rastline za saditev, razen semena)
K r o m p i r (razmnoževalni in sadilni material)		
<i>Solanum tuberosum</i> L.	krompir	◆ SEME / ■ FITO
H m e l j (razmnoževalni in sadilni material)		
<i>Humulus lupulus</i> L.	navadni hmelj	◆ SEME / ■ FITO
ZELENJADNICE (seme, razmnoževalni in sadilni material)		
<i>Allium cepa</i> L. (aggregatum) = <i>Allium ascalonicum</i> L.	šalotka	◆ SEME / ■ FITO
<i>Allium cepa</i> L. (cepa)	čebula	◆ SEME / ■ FITO
<i>Allium fistulosum</i> L.	zimski luk	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Allium porrum</i> L.	por	◆ SEME / ■ FITO
<i>Allium sativum</i> L.	česen	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Allium schoenoprasum</i> L.	drobnjak	◆ SEME ■ FITO: čebulice in koreni za saditev ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm.	krebuljica	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Apium graveolens</i> L.	listnata zelena gomoljna zelena	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Asparagus officinalis</i> L.	navadni beluš (špargelj)	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Beta vulgaris</i> L.	rdeča pesa mangold	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Brassica oleracea</i> L.	cvetača, brokoli ohrovt, kodrolistni ohrovt, brstični ohrovt belo zelje, rdeče zelje kolerabica	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Brassica rapa</i> L.	strniščna repa kitajski kapus	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Capsicum annuum</i> L.	paprika	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Chicorium endivia</i> L.	endivja	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Cichorium intybus</i> L.	radič za siljenje listnati ali glavnati radič industrijska cikorijska	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. Et Nakai	lubenica	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)

PRIDELAVA IN TRŽENJE SEMENSKEGA MATERIALA KMETIJSKIH RASTLIN

Rastlinska vrsta (botanično ime)	Slovensko ime vrste	Register
<i>Cucumis melo</i> L.	melona	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Cucumis sativus</i> L.	kumara, kumarica za vlaganje	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Cucurbita maxima</i> L. Dushesne	navadna buča	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Cucurbita pepo</i> L.	vrtna buča, cukini oljna buča	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Cynara cardunculus</i> L.	kardij	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Cynara cardunculus</i> L. = <i>Cynara scoymus</i>	artičoka	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Daucus carota</i> L.	korenje krmno korenje	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Foeniculum vulgare</i> Miller	navadni komarček	◆ SEME
<i>Lactuca sativa</i> L.	solata	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Solanum lycopersicum</i> = <i>Lycopersicon lycopersicum</i> (L.) = <i>L. esculentum</i> L.	paradižnik	◆ SEME / ■ FITO
<i>Petroselinum crispum</i> (Miller) Nyman ex A. W. Hill	pravi peteršilj	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Phaseolus coccineus</i> L.	turški fižol	◆ SEME ■ FITO: seme ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	nizki, visoki fižol	◆ SEME ■ FITO: seme ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Pisum sativum</i> L. (partim)	vrtni grah sladkorni grah	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Raphanus sativus</i> L.	vrtna redkev ali redkvica črna redkev	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Rheum rhabarbarum</i> L.	rabarbara	◆ SEME
<i>Scorzonera hispanica</i> L.	črni koren	◆ SEME
<i>Solanum melongena</i> L.	jajčevcevec	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Spinacia oleracea</i> L.	špinača	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr.	navadni motovilec	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Vicia faba</i> L.	vrtni bob	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)
<i>Zea mays</i>	koruza pokovka sladka koruza	◆ SEME ■ FITO (gostiteljske rastline Lyriomiza)

PRIDELAVA IN TRŽENJE SEMENKEGA MATERIALA KMETIJSKIH RASTLIN

Rastlinska vrsta (botanično ime)	Slovensko ime vrste	Register
SADNE RASTLINE (razmnoževalni in sadilni material, vključno s semeni)		
<i>Castanea sativa</i> Mill.	domači kostanj	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Citrus</i> L.	vrste iz rodu <i>Citrus</i> L. in njihovi hibridi	◆ SEME ■ FITO: rastline, razen semena
<i>Corylus avellana</i> L.	navadna leska	◆ SEME
<i>Cydonia oblonga</i> Mill	kutina	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Ficus carica</i> L.	navadni smokovec, figovec	◆ SEME
<i>Fortunella</i> Swingle	vrste iz rodu <i>Fortunella</i> Swingle in njihovi hibridi (kumkvat)	◆ SEME ■ FITO: rastline, razen semena
<i>Fragaria</i> L.	vrtni jagodnjak	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Juglans regia</i> L.	navadni oreh	◆ SEME
<i>Malus</i> Mill.	jablana	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Olea europea</i> L.	oljka	◆ SEME
<i>Pistacia vera</i> L.	prava pistacija	◆ SEME
<i>Poncirus</i> Raf.	vrste iz rodu <i>Poncirus</i> Raf. in njihovi hibridi (citronovec)	◆ SEME ■ FITO: rastline, razen semena
<i>Prunus amygdalus</i> Batsch	mandljevec	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Prunus armeniaca</i> L.	marelica	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Prunus avium</i> (L.) L.	češnja	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Prunus cerasus</i> L.	višnja	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Prunus domestica</i> L.	sliva češplja	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch	breskev nektarina	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Prunus salicina</i>	kitajsko-japonska sliva	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Pyrus</i> L.	hruška	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Ribes</i> L.	ribezi	◆ SEME
<i>Rubus</i> L.	robida, malina	◆ SEME ■ FITO: rastline za saditev, razen semena
<i>Vaccinium</i> L.	borovnica	◆ SEME
TRTA		
<i>Vitis</i> L.	trta	◆ SEME: razmnoževalni in sadilni material ■ FITO: rastline, razen plodov in semena

Rastlinska vrsta (botanično ime)	Slovensko ime vrste	Register
OKRASNE RASTLINE		
Vpis v SEME register je obvezen za katerokoli rastlinsko vrsto, ki se uporablja kot okrasna rastlina, vendar le če gre za razmnoževalni material (vključno s semenom), ne pa za končne rastline.		

C) Rastlinske vrste, katerih pridelovalci, dodelovalci, prometniki ali distributerji so zavezanci za vpis samo v FITO-register (■^{FITO})

	Rastline namenjene za saditev, razen semena (razmnoževalni in sadilni material)	Rastline za saditev razen trav in razen semen, čebulic, gomoljev, korenin (gost.r. Lyriomiza)	Seme	Čebulice in koreni, namenjeni za saditev	Rastline, ukoreninjene ali sprijete ali združene z rastnim substratom	Rastline, razen plodov in semena	Plodovi s peclji in listi
<i>Abies</i> Mill. (jelka)	■ FITO						
<i>Actinidia</i> Lindl. (+ kaljiv pelod)	■ FITO						
<i>Amelanchier</i> Med. (šmarna hrušica)	■ FITO						
<i>Araceae</i>					■ FITO		
<i>Argyranthemum</i> L.	■ FITO						
<i>Aster</i> L. (astre, nebine)	■ FITO						
<i>Brassica</i> spp.	■ FITO						
<i>Camassia</i> Lindl.				■ FITO			
<i>Camellia</i>	■ FITO						
<i>Castanea</i> Mill. (kostanj)	■ FITO						
<i>Chaenomeles</i> Lindl. (japonska kutina)	■ FITO						
<i>Chionodoxa</i> Boiss.				■ FITO			
<i>Cotoneaster</i> Ehrh (panešplja)	■ FITO						
<i>Crataegus</i> L. (beli trn, glog)	■ FITO						
<i>Crocus flavus</i> Weston 'Golden Yellow				■ FITO			
<i>Cucumis</i> spp.	■ FITO						
<i>Dendranthema</i> (DC.) Des Moul. (krizantema)	■ FITO						
<i>Dianthus</i> L. in hibridi (nagelj)	■ FITO						
<i>Eriobotrya</i> Lindl. (japonska nešplja)	■ FITO						
<i>Exacum</i> spp.	■ FITO						

PRIDELAVA IN TRŽENJE SEMENSKEGA MATERIALA KMETIJSKIH RASTLIN

<i>Galanthus</i> L.				■ FITO			
<i>Galtonia candicans</i> (Baker) Decne				■ FITO			
<i>Gerbera</i> Cass.	■ FITO						
<i>Gladiolus</i> Tourn. Ex L.		■ FITO		■ FITO			
<i>Gladiolus callianthus</i> Marais		■ FITO		■ FITO			
<i>Gladiolus colvillei</i> Sweet		■ FITO		■ FITO			
<i>Gladiolus nanus</i> hort.		■ FITO		■ FITO			
<i>Gladiolus ramosus</i> hort		■ FITO		■ FITO			
<i>Gladiolus tubergenii</i> hort.		■ FITO		■ FITO			
<i>Gypsophila</i> L.	■ FITO						
<i>Hyacinthus</i> L.				■ FITO			
<i>Impatiens</i> L. (vse vrste novogvinejskih križancev)	■ FITO						
<i>Iris</i> L.				■ FITO			
<i>Ismene</i> Herbert				■ FITO			
<i>Lactuca</i> spp.	■ FITO						
<i>Larix</i> Mill.	■ FITO						
<i>Leucanthemum</i> L.	■ FITO						
<i>Lupinus</i> L.	■ FITO						
<i>Marantaceae</i>					■ FITO		
<i>Mespilus</i> L. (nešplja)	■ FITO						
<i>Musaceae</i>					■ FITO		
<i>Muscari</i> Miller				■ FITO			
<i>Narcissus</i> L.				■ FITO			
<i>Ornithogalum</i> L.				■ FITO			
<i>Palmae</i> (palme)	■ FITO						
<i>Pelargonium</i> L'Herit. ex Ait. (pelargonija)	■ FITO						
<i>Persea</i> spp.					■ FITO		
<i>Photinia davidiana</i> (Dcne.) Cardol	■ FITO						
<i>Picea</i> A. Dietr. (smreka)	■ FITO						
<i>Pinus</i> L. (bor)	■ FITO		■ FITO				
<i>Platanus</i> L.	■ FITO						
<i>Populus</i> L. (topol)	■ FITO						
<i>Prunus</i> L. razen <i>P.</i> <i>laurocerasus</i> L. in <i>P.</i> <i>lusitanica</i> L.	■ FITO						
<i>Prunus laurocerasus</i>	■ FITO						
<i>Prunus lusitanica</i> L.	■ FITO						
<i>Pseudotsuga</i> Carr.	■ FITO		■ FITO				

PRIDELAVA IN TRŽENJE SEMENSKEGA MATERIALA KMETIJSKIH RASTLIN

<i>Puschkinia</i> Adams				■ FITO			
<i>Pyracantha</i> Roem. (ognejeni trn)	■ FITO						
<i>Quercus</i> L.	■ FITO						
<i>Rhododendron</i> spp.	■ FITO						
<i>Scilla</i> L.				■ FITO			
<i>Solanaceae</i> (<i>S. jasmnoides</i> , <i>Brugmansia</i>)	■ FITO		■ FITO				
<i>Solanaceae</i> (razen tistih, ki oblikujejo stolone ali gomolje)	■ FITO						
<i>Solanum</i> L. in njihovi hibridi (ki oblikujejo stolone ali gomolje) za sajenje	■ FITO						
<i>Sorbus</i> L. (jerebika, skorš)	■ FITO						
<i>Spinacia</i> L.	■ FITO						
<i>Strelitziaceae</i>					■ FITO		
<i>Tanacetum</i> L.	■ FITO						
<i>Tigridia</i> Juss.				■ FITO			
<i>Tsuga</i> Carr.	■ FITO						
<i>Tulipa</i> L.				■ FITO			
<i>Verbena</i> L.	■ FITO						
<i>Viburnum</i> spp.	■ FITO						
Vse ostale zelnate rastline, razen Gramineae (trave)		■ FITO					

OPOMBA: Vpis v SEME register je obvezen za katerokoli rastlinsko vrsto, ki se uporablja kot okrasna rastlina, vendar le če gre za razmnoževalni material (vključno s semenom), ne pa za končne rastline.

Način plačila upravne takse

Pri izvrševanju plačila je treba upoštevati naslednje podatke:

- naziv banke: **Banka Slovenije**
- naziv prejemnika: **Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin**
- naslov prejemnika: **Dunajska 22, 1000 Ljubljana**
- številka vplačilnega računa (IBAN): **SI56 0110 0100 0315 637**
- SWIFT/BIC: **BSLJ SI2X**
- model in sklicna št. (referenca): **SI11 23370-7111002**
- koda namena: **GOVT**
- namen plačila: (npr: plačilo upravne takse za izdajo dovoljenja za etikete dobavitelja)